

Administratie gaat ten koste van les

Eén dag *administrateur*

Te veel tijd kwijt aan administratie, te weinig aan lesvoorbereiding en stagebezoek. De mbo-docenten van AOC Oost in Enschede schetsen een beeld dat veel collega's in het land zullen herkennen.

Wieke Holtrop houdt alle resultaten van de leerlingen bij, ook die van haar collega's

Op maandagochtend beantwoordt Ruud Dalhoeven, docent diervozorging in Enschede, zijn mails. Vrijdags werkt hij niet, dus als hij er donderdags niet aan toe is gekomen, kunnen mails een halve week onbeantwoord blijven. Dat wil hij niet. En thuis wil hij ook niet voor school werken. Dan werkt hij liever 's middags door. Hij verlaat het gebouw vaak pas rond half zes, zes uur. En nog blijft er wel eens wat liggen. Dan handelt hij het stagebezoek een keer telefonisch af. Of hij bereidt een les minder goed voor dan hij zou willen. "Dan improviseer ik. Ik heb twintig minuten voor voorbereiding en nazorg. Bovendien gaf ik dit jaar

veel nieuwe vakken. Dat kost veel tijd, boeken lezen, de ontwikkelingen volgen. Dat doe je dan in je eigen tijd."

Maar leerlingen zal hij nooit in de kou laten staan. Als die vragen hebben, dan neemt hij daar tijd voor. De laatste fase van het schooljaar is aangebroken en zijn studenten willen nog herkansen en weten wat ze nog moeten doen. Zoals Chantal die dit jaar haar diploma wil halen. Dalhoeven regelt een opdracht voor haar zodat ze het onderdeel dierentuin kan afronden en hij zal haar stagebieder bellen om hem in te lichten over de afname van de proeve van bekwaamheid.

‘Ja, het is veel werk dat eigenlijk ook wel door iemand anders gedaan zou kunnen worden.’

Spreadsheet

Ondertussen doen de leerlingen van de tweede klas paraveterinair een toets over de zintuigen van dieren. Het is een flinke toets, 27 vragen. Docent Wieke Holtrop maakt die toetsen zelf, elk jaar opnieuw, aansluitend bij de lessen die weer aansluiten bij de actualiteit. Er zijn wel digitale toetsen, waardoor ze minder nakijkwerk zou hebben, maar dat zijn gesloten vragen. “Met open vragen zie je beter waar het mis is gegaan. En omdat het veel vragen zijn, kunnen de studenten beter laten zien wat ze wél kunnen.” De cijfers houdt ze allemaal bij op een spreadsheet. Niet alleen die van haar, ook die van haar teamgenoten. “Ja, het is veel werk dat eigenlijk ook wel door iemand anders gedaan zou kunnen worden. Vroeger hadden we daar Jannie voor.” Er is in Enschede voor het mbo nog geen centraal cijferregistratiesysteem.

Leuk werk

Holtrop is ook stagecoördinator. Leerlingen moeten een formulier invullen waarop ze dagelijks aangeven hoeveel uur ze hebben gewerkt op de stage. Die gegevens moet ze invoeren in Magister. Voor elke leerling elke stagedag het aantal uren. Dat gaat haar te ver. Als assessor moet ze zelf de examenformulieren uitprinten. Voor twee examens elk acht documenten. “Daar ben je zo drie kwartier mee bezig. En dan kan het ook nog wel eens voorkomen dat de kopieermachine weigert te printen. Vroeger leverde je een formu-

liertje in en dan werd dat voor je gedaan.”

Voor dit administratieve werk ervaren Holtrop en Dalhoeven als een last en ergernis. 15-20 procent van de tijd gaat hierin zitten. Dat is een hele dag bij een full-timer. De docenten zouden die tijd liever besteden aan het ontwikkelen van lesstof. Holtrop maakt arrangementen die ze deelt binnen AOC Oost, daarvoor gebruikt ze allerlei bronnen. Leuk werk, maar je moet het bijhouden. Eigenlijk zou ze alle arrangementen weer eens moeten checken: is het materiaal nog actueel, werken de links nog? En net als bij Dalhoeven schieten de stagebezoeken er wel eens bij in. Waar de beide docenten wel blij mee zijn is dat de planning en de ontwikkeling van lesstof nu meer locatie-overstijgend wordt aangepakt. Daardoor komt er meer overzicht en meer rust.

Ontwikkeluren

Docenten Hedwig Booijink en Sarah Verrijt hebben zich teruggetrokken om invulling te geven aan de locatie-overstijgende planning voor het derde jaar van het werkveld Bloem & Styling. Dit werkveld is ontstaan door samenvoeging van de opleidingen Bloem & Design en Design & Styling in het kader van de nieuwe kwalificatiedossiers. Voor alle werkvelden is een globaal plan gemaakt. Dit globale plan werken Booijink en Verrijt nu uit in een gedetailleerd plan. Ze vullen op een schema in wat de leerlingen per periode aan lesstof gaan krijgen, welke activiteiten daarbij horen en wat ze aan het eind van die periode op moeten leveren. Als het schema klaar is, hebben alle docenten van dit werkveld, ook die van de andere locaties van AOC Oost, een raamwerk waarmee ze verder kunnen werken. De volgende stap is dat docenten er, ook weer locatie-overstijgend, arrangementen aan koppelen. De beide docenten hebben voor dit werk ontwikkelwerkuren gekregen.

Draaiboeken

Judy Siemonsma is docent Engels en coördinator Marketing, Communicatie en PR (MCP). Zij maakt een Powerpointpresentatie voor de medewerkers van de andere AOC Oost-vestigingen over de aanpak van de wervingsdagen in Enschede. De combinatie van taken bevalt haar goed. Maar ook bij haar levert haar lestaak werkdruk vanwege de administratieve rompslomp. Ze heeft veel groepen waarbij leerlingen van verschillende opleidingen en niveau in één

Met de planning die Hedwig Booijink en Sarah Verrijt voor Bloem&Styling maken, hopen ze dat de werkdruk straks af zal nemen

Ruud Dalhoeven bespreekt met Chantal hoe zij haar opleiding nog dit jaar kan afronden

lesgroep zitten. Dat zorgt voor extra administratie. Zoals het uitzoeken welk referentieniveau voor welke vaardigheid voor Engels vereist is. Dat verschilt per opleiding, per niveau en per cohort. “Waarom is dat nog nooit landelijk centraal uitgezocht en in een kleine database verwerkt?” Siemonsma is acht jaar geleden begonnen in het onderwijs, daarvoor werkte ze in het bank- en verzekeringswezen. Toen ze begon was er heel weinig materiaal, ze moest heel veel zelf uitzoeken en ontwikkelen. Wat haar betreft mag het onderwijs wel eens vaker buiten de deur kijken om te leren van het bedrijfsleven. Voor haar MCP-taak heeft Siemonsma een piek van november tot en met januari, dan zijn er in november drie ‘bussendagen’ voor kinderen van de basisschool, in december open lessen op de vestiging en tot slot de open dag in januari. “Daar maken we nu draaiboeken voor. Die bussendagen zaten tot voor kort allemaal in het hoofd van de collega die ze organiseert, dat is erg kwetsbaar. We maken daarmee wel een professionaliseringsslag.” Dat geeft lucht. Wat ze mist is de kennis van de beroepspraktijk van de leerlingen. Het jargon, de aard van het werk, daar zou ze meer van willen weten. Soms gaat ze wel eens naar de praktijklokalen en

-ruimtes, maar te weinig, vindt ze. Ze doet ook geen stagebezoeken.

Teamuitje

Booijink en Verrijt verwachten dat het raamwerk dat ze nu ontwikkelen, in een later stadium verlichting van werkdruk geeft. Ook Siemonsma, Holtrop en Dalhoeven hopen daarop voor hun vakgebieden. De plannings voor de werkvelden zullen overzicht geven, waardoor het makkelijker wordt om de lessen voor te bereiden. De arrangementen komen in de elektronische leeromgeving. “Er zal meer structuur komen in het lesprogramma, we hoeven dan minder te improviseren en kunnen makkelijker inspelen op vragen van buiten”, denkt Verrijt.

Maar voor het zover is, wacht voor de design-docenten aan het eind van de middag nog een teamvergadering, over het volgende schooljaar, het inspectierapport en het jaarlijkse teamuitje. Onder andere. ■

Kijk voor meer informatie op de link via www.groenonderwijs.nl > vakblad editie 6

ONDERZOEK TIJDSBESTEDING

Het Ontwikkelcentrum deed onderzoek naar de tijdsbesteding van mbo-docenten. De vraag was hoe docenten hun tijd zouden besteden als ze die zelf in zouden kunnen bepalen.

Belangrijkste conclusies:

- Docenten willen meer tijd om lesstof te evalueren, herzien en bijwerken
- Docenten willen meer tijd om actualiteit in de lesstof te verwerken
- Docenten hebben behoefte aan kennisdeling
- Docenten hebben behoefte aan een betere aansluiting met het bedrijfsleven
- Contacten met het bedrijfsleven lopen vaak via stage, gastlessen, excursies en via overlegplatforms waarin onderwijs en bedrijfsleven plaats hebben
- Contacten met het bedrijfsleven zijn vaak erg persoonsgebonden en daardoor kwetsbaar

PR-coördinator en docent Engels Judy Siemonsma werkt aan de professionalisering van de open dagen